

УКРАЇНА
СЛОВ'ЯНСЬКИЙ МІСЬКРАЙОННИЙ СУД ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

84122, м. Слов'янськ, вул. Добровольського, 2
тел. (06262) 3-50-85
факс: 2-71-77

Web-сторінка <http://sl.dn.court.gov.ua>
E-mail: inbox@sl.dn.court.gov.ua

“ ___ ” листопада 2017 р. № _____

на №8-13695/17 від 17.11.2017 року

**Голові державної судової адміністрації
України
Холоднюк З.**

drobynskiy@court.gov.ua

masharova@court.gov.ua

Користуючись нагодою, засвідчую Вам свою повагу та маю честь повідомити наступне:

У відповідь на Ваш №8-13695/17 від 17 листопада 2017 року, було детально проаналізовано інформацію щодо оптимізації мережі судів та виявлено ряд питань, які призводять до неможливості проведення такого об'єднання.

Слов'янський міськрайонний суд Донецької області обслуговує територію у 1270 кв.км, населення якої складає приблизно 170 000 осіб (з них станом на травень 2016 року 48 400 – зареєстровані внутрішньо переміщені особи). Крім того, згідно із розпорядженням ВССУ з розгляду цивільних і кримінальних справ від 02 вересня 2014 року №2710/38-14 Слов'янському міськрайонному суду була визначена територіальна підсудність кримінальних та цивільних справ Калінінського районного суду м. Горлівки, Микитівського районного суду м. Горлівки та Центрально-міського районного суду м. Горлівки. Таким чином, на сьогодні Слов'янський міськрайонний суд окрім обслуговування населення м. Слов'янська та Слов'янського району повністю обслуговує місто Горлівку, населення якого станом на 2013 рік складало близько 255 тис. осіб.

З 01 вересня 2017 року штатна чисельність суддів Слов'янського міськрайонного суду Наказом Державної судової адміністрації України від 08 серпня 2017 року № 843 "Про визначення кількості суддів у місцевих загальних судах, апеляційних судах областей, міста Києва" становить 23 судді. Натепер у суді існує 12 вакантних посад суддів. Станом на 21 листопада 2017 року в Слов'янському міськрайонному суді фактично здійснюють правосуддя 7 суддів: у 2 суддів закінчився строк повноважень, 1 суддя знаходиться у відпустці по догляду за дитиною.

За результатами аналізу за 3 квартали 2017 року щоденно в провадження 1 судді надходить близько 47 справ, 20% з яких є справи кримінального провадження.

Краснолиманський міський суд Донецької області обслуговує населення кількістю близько 44 000 осіб на території приблизно у 1020 кв.км. Згідно із розпорядженням ВССУ з розгляду цивільних і кримінальних справ від 02 вересня 2014 року №2710/38-14 Краснолиманському міському суду за підсудністю кримінальних та цивільних справ було призначено обслуговування Петровського районного суду м. Донецька. За даними перепису населення Петровського району м. Донецька складало близько 85 тис. осіб.

У 2017 році кількість суддів Краснолиманського міського суду, які здійснюють правосуддя, складає 6 суддів. Протягом 1 півріччя 2017 року в провадження суддів надійшло 1977 справ. Середня кількість справ та матеріалів, що перебували на розгляді в розрахунку на одного суддю складає 313,3 справи – 39 справ на добу.

При наявній завантаженості суддів в умовах «кадрового голоду» дотриматися термінів розгляду справ, визначених процесуальними кодексами, щонайменш складно, а у складних справах фактично неможливо.

Збільшення території, на яку буде поширюватися юрисдикція оптимізованого суду фактично призведе до затягування розгляду справ всіх категорій, зайвого витрачання державних коштів.

Враховуючи принципи авторозподілу справ, які діють на сьогодні у судах, при збереженні у новоствореному окружному суді всіх існуючих приміщень судів та робочих місць у цих судах, навіть при наявності спеціалізації суддів, цілком можлива ситуація, по якій суддям, робоче місце яких визначено у приміщенні Слов'янського міськрайонного суду, авторозподілом буде визначено справу, яку необхідно слухати у м. Лимані, і навпаки, судді Краснолиманського міського суду необхідно буде слухати справу у приміщенні Слов'янського міськрайонного суду. При такій ситуації, суддя повинен буде витратити час на дорогу до будівлі іншого суду, у цьому приміщенні йому повинно бути облаштоване робоче місце, де він зможе ознайомитися із матеріалами справи, відповідно підготуватися до справи, для цього повинен бути доступ до законодавства, зал судового засідання облаштований аудіоапаратурою. Також необхідно буде вирішити питання щодо секретаря судового засідання та помічника судді, які як підлеглі безпосередньо конкретному судді (особливо це стосується помічника) повинні будуть також їхати із суддею.

В таких умовах, кожен суддя майже щодня буде витратити близько 2 -х годин на добу на дорогу до будівлі іншого суду, біля 1-єї години на узгодження місця та часу проведення судового засідання по справі, визначення тимчасового робочого місця, де суддя зможе ознайомитися із матеріалами справи, підготуватися до судового засідання тощо.

Вірогідність узгодження графіків розгляду справ суддями (при умові об'єднання судів) видається примарною.

Можливість проведення відеоконференцзв'язку Слов'янського міськрайонного суду з Краснолиманським міським судом на постійній основі ілюзорна – на сьогодні в приміщенні суду обладнано лише 2 системи відеоконференцзв'язку, завантаженість яких з метою забезпечення зв'язку з іншими судами на сьогодні складає до 70%.

Щодо облаштування робочого місця судді та підлеглих йому працівників, постає питання щодо можливості суддів здійснювати розгляд

справи в будівлі іншого суду, не маючи у ньому свого робочого місця, обладнаного відповідними технічними засобами, не маючи можливість використовувати професійну юридичну літературу. До того ж, ефективне слухання справи передбачає можливість для судді тісної співпраці з закріпленим за ним помічником та секретарем судового засідання. Тимчасова відсутність в роботі судді помічника та секретаря судового засідання неминуче призведе до дисбалансу його роботи.

Крім того, за Слов'янським міськрайонним судом було закріплено 1 транспортний засіб – легковий автомобіль Daewoo. У випадку необхідності проведення 2 судових засідань на добу в приміщенні Краснолиманського міського суду питання доставки судді на судові засідання залишається невирішеним.

Постає питання наскільки доцільним є витрачання коштів на поїздки між приміщеннями такого суду.

Також виникне проблема прийому процесуальних документів, приймання та зберігання судових справ канцеляріями та судовим архівом, порядку формування і оформлення судової справи, затвердженого ст.28 Інструкції з діловодства в місцевих загальних судах, апеляційних судах областей, апеляційних судах міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим та Вищому спеціалізованому суді України з розгляду цивільних і кримінальних справ.

Оскільки цілком ймовірно виникне ситуація, при якій суддя, помічник та секретар знаходяться в одному приміщенні суду, а справа в іншому. В такій ситуації ускладнюються можливість судді не тільки проведення судового засідання в іншій будівлі суду, а й можливість вирішити питання про відкриття провадження у справі, здійснення по ній всіх необхідних дій (зокрема, здійснення запиту до адресно-довідкового бюро по цивільних справах відповідно до ст. 122 ЦПК України, забезпечення позову, витребування доказів, тощо), вирішення питання про виклик учасників справи, адже самої справи суддя не зможе отримати навіть наступного дня

(сканування та пересилка матеріалів справи з іншого суду збільшить навантаження на працівників суду і може призвести до помилок у роботі). Робота з матеріалами справи на відстані може призвести до збирання документів у двох віддалених приміщень судів по одній справі, у зв'язку з чим постане питання формування таких справ, можливості здачі їх у канцелярію суду у строки, передбачені інструкцією.

Крім того, постає питання роботи з печатками суду, що згідно з п.12.2 Інструкцій з діловодства повинні зберігатися у сейфах або металевих шафах, а передача печаток стороннім особам заборонена. В разі наявності 2 віддалених будівель суду засвідчення копії судового рішення, видача судового наказу або засвідчення інших процесуальних судових документів судовою печаткою та підписом судді або голови суду призведе до необхідності громадян здійснювати додаткові грошові та часові витрати на реалізацію своїх процесуальних прав. Таким самим чином залишається нез'ясованим і питання опрацювання вхідної не процесуальної кореспонденції, яка потребує резолюції.

За результатами запланованих заходів щодо оптимізації мережі судів та об'єднання Слов'янського міськрайонного суду Донецької області та Краснолиманського міського суду Донецької області на 1 об'єднаний суд буде відведено до обслуговування близько 3300 кв. км. з населенням у 214 тис. осіб, та додатково здійснення судових проваджень у цивільних та кримінальних справах судів м. Горлівки та за територіальною підсудністю Петровського районного суду м. Донецька. Зазначу, що згідно надісланої у вищезгаданому листі пропозиції стосовно оптимізації судів Донецької області (з урахуванням територій проведення АТО) наведена лише відстань між містами Лиман та Слов'янськ (26 км), однак не враховується відстань від найбільш віддалених населених пунктів району до суду, що складає 53,4 км. Наведений показник більш наявно відображає труднощі, з якими зіткнуться мешканці Лиманського та Слов'янського районів в процесі реалізації свого права доступу до правосуддя.

Нагадаю, що система авторозподілу судових справ обирають суддю довільно, отже кожна друга позовна заява, що надійшла до Слов'янського міськрайонного суду, буде розподілена на суддю Краснолиманського міського суду. В пропозиціях щодо оптимізації судів Донецької області рівень транспортного сполучення між м. Лиман та м. Слов'янськ зазначений як «добрий». В оцінці наведеного показника не враховується транспортне сполучення Лиманського та Слов'янського районів до міст Лиман та Слов'янськ – в переважній більшості випадків транспорт громадського користування з селищ Лиманського та Слов'янського району здійснює маршрути до районних міст не більше 3 разів на добу, тому у випадку необхідності дістатися до суду, що територіально знаходиться в місці сусіднього району, додатково мешканцю віддаленого селища буде необхідно зробити зупинку з метою пересадки на інший транспортний засіб.

Станом на 21 листопада 2017 року середня вартість квитку на автобус Слов'янськ-Лиман складає 34 грн. Тривалість маршруту – 50 хвилин. При цьому мешканці селищ повинні будуть заплатити ще за маршрут до м. Слов'янська (м. Лимана), тому для них вартість транспортних витрат на реалізацію свого конституційного права доступу до правосуддя складе близько 100 грн. в обидві сторони. При мінімальній пенсії у 1452 грн. транспортні витрати мешканця селища задля доступу до суду можуть скласти до 6,8% усіх його доходів. Додатково наголошу, що наведений показник витрат було вираховано тільки для одноразового відвідування будівлі суду.

Слід зазначити, що заплановані зміни у процесуальні кодекси щодо введення системи електронного суду, інституту позасудового вирішення спорів(створення інституту медіаторів) не зможуть на сьогодні вирішити наведені вище проблеми, оскільки:

По – перше, їх втілення також потребує значного часу (від року та більше)

По – друге, такі нововведення майже не будуть доступні соціально незахищеним верствам населення

По-третє, ці зміни не торкаються кримінального процесу, у якому до речі питання по досудовому розслідуванню вирішуються у найкоротші терміни (зокрема обрання запобіжних заходів).

Окремим пунктом хотілося б вказати про категорію справ, які підлягають негайному розгляду (встановлення фактів смерті народження), а також розгляду у 24 доби (надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку), вирішення яких у строки, визначені чинним законодавством практично стає неможливим, з урахуванням того, що виклику до суду по справах, визначених главою 10 ЦПК підлягають також і присяжні.

З огляду на викладене, слід дійти до висновку, що результатом такої оптимізації роботи двох установ, які для ефективної роботи потребують лише наповнення суддівського корпусу, стане зниження ефективності та якості судового розгляду справ, порушення розумних строків розгляду справ, порушення трудових прав суддів та працівників апарату судів, збільшенню державних коштів на утримання судів, і найголовніше ***суттєвого порушення конституційних прав громадян на доступ до правосуддя, особливо осіб, що проживають на тимчасово окупованих територіях*** З огляду на зазначене вважаю, що ***суди в Донецькій області (зокрема Слов'янський міськрайонний суд) не підлягає оптимізації через його недоцільність.***

З повагою

Голова суду

Т.А. Хаустова